

Переднє слово

У представленому випуску *Вісника* вміщено результати кантівських студій, проведених у часі святкування 300-річного ювілею від дня народження видатного європейського мислителя. Авторами цих студій стали науковці кафедр історії філософії, теорії та історії культури, теорії та історії політичної науки Львівського національного університету імені Івана Франка, а також кафедри філософії Національного університету «Львівська політехніка». Отримані ними результати детально обговорили в межах Круглого столу, що відбувся 22 квітня 2024 року в Читальному залі Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка. Згодом автори, врахувавши результати наукової дискусії, представили їх у формі наукових статей, які тепер винесені в систематизованому вигляді на розсуд вельмишановного Читача.

Перед тим як перейти до змісту відповідних статей треба зауважити, що творчість Канта надзвичайно різноманітна. За кілька десятиліть активних наукових досліджень, проведених у Кьонігсберзькому університеті, йому вдалося досягти низки вагомих результатів у питаннях вивчення метафізичних основ буття, теорії пізнання, етики, естетики, політичної філософії, філософської антропології тощо. Розроблені ним проекти критичної філософії, система трансцендентального ідеалізму, міркування про категоричний імператив, співвідношення аналітичного і синтетичного, природу естетичних суджень і багато інших питань, які він порушував у своїх творах, суттєво надихали європейські інтелектуальні кола ще за життя філософа. Завдяки тому, що його праці активно друкували, висловлені в них ідеї швидко ставали надбанням освіченої громадськості. Не випадково й у книгозбірні Львівського університету наявні кілька десятків творів Канта, опублікованих наприкінці XVIII – на початку XIX ст. З його поглядами дискутували, з ними непогоджувались, до них повертались (як було в неокантіанстві), їх намагались переосмислити за нових історичних реалій, як є зокрема і зараз.

Тематика статей, уміщених далі, охоплює три головні перспективи вивчення творчого спадку Канта: історико-філософську, теоретико-епістемологічну й етично-політичну. В контексті історико-філософської перспективи представлено особливості рецепції ідей Канта ученими Львівського

університету, досліджено специфіку наведеної ним інтерпретації завдань Просвітництва і вплив на нього філософського вчення Вольфа. З позицій теоретико-епістемологічної перспективи розглянуто запропоновану Кантом теорію досвіду і трансцендентальної єдності аперцепції, значення його науково-філософських ідей щодо простору, часу, причинності для формування парадигми класичної науки, охарактеризовано його погляди на можливість існування метафізики як науки. В етично-політичній перспективі творчий спадок Канта досліджено, зважаючи на сьогоднішні політичні потрактування категоричного імперативу, його концепцію «вічного миру» перед викликом «вічної війни», а також критичне осмислення ідеї банальності зла у контексті ідей моральної і політичної філософії. Кожне з наведених питань детально вивчене у межах відповідних наукових статей далі. Сподіваємося, що ознайомлення з їхнім змістом і загалом порушені в них питання не лише привернуть увагу наукової громадськості до філософії цього мислителя, а й продовжать традицію українських кантознавчих студій.

Андрій Синиця